

BOK- RECENSIONER

Suicide and Attempted Suicide

ERWIN STENGEL

Studies in Social Pathology.
MacGibbon & Kee. London 1964.
140 sid. 21/—

Omnämmandet av denna bok avser att fästa uppmärksamheten icke blott på boken ifråga utan också på en ny skriftserie, som lovar att komma med arbeten, behandlande många betydelsefulla ämnen, såsom — förutom självmord — alkoholism, äktenskaplig disharmoni m.m.

Serien heter "Studies in Social Pathology" och utges under ledning av professorn i "Psychological Medicine" vid Edinburghs universitet C. M. Carstairs.

Att en bok om självmord, som f.ö. redan förut publicerats, år 1964, av det kända Penguin-förlaget, fått inleda serien torde kunna ses som uttryck för intresset

för självmordsproblemet, som just nu synes vara särskilt stort att döma av det icke obetydliga antal böcker, som på senare tid publicerats icke minst i England och USA inom ämnesområdet. *Hendins* i denna tidskrift recenserade arbete om suicidier i Skandinavien är bara ett exempel härpå.

Stengel har även tidigare intresserat sig för självmordsproblemet och icke minst för suicidalförsöken. Tillsammans med N. G. Cook gav han 1958 ut en bok med titeln "Attempted Suicide". Det nu utgivna arbetet griper givetvis tillbaka på detta men innehåller därutöver en rad statistiska uppgifter och även en del personliga reflexioner som gör det läsvärt, så mycket mer som det rör sig om en behändig och lättläst liten bok.

Av de talrika statistiska uppgifterna förtjänar en del att här nämnas. Ökningen av suicidier hos kvinnor — medan siffrorna för män ligger mera konstant — är ett fenomen som iakttagits i England liksom på många andra håll, och Stengel ger oss uppgiften, att sista åren antalet suicidier hos kvinnor i flera engelska städer varit högre än antalet suicidier hos män. Det framgår dock att han därvid använt sig av absoluta tal och ej satt talen i relation till befolkningens fördelning på kön. Han medger själv, att det anmärk-

ningsvärda förhållandet delvis kan föras tillbaka på en ökning av den kvinnliga andelen av populationen.

De excessivt höga självmords-siffrorna i Väst-Berlin förklarar Stengel delvis med att de yngre åldersgrupperna gärna emigrerar därifrån, vilket leder till överrepresentation av medelåldern och de högre åldrarna med deras höga självmordstendens. I vilken grad detta är riktigt kan man ju lätt finna, om man studerar självmordstalen i de olika åldersgrupperna i relation till dessas storlek.

Redovisad metodstatistik visar att lysgas kommer överst på listan både när det gäller män och kvinnor; på andra plats kommer för män hängning (som i Sverige ännu torde vara den vanligaste metoden trots ökningen av förgiftningssjälvmorden), för kvinnor "övriga gifter".

I intressanta kapitel redogör Stengel för samhällets attityd mot suicidier och suicidalhandlingar. Självmordsförsök var som bekant i England straffbara handlingar intill 1961. Efter detta år har även från officiellt håll (hälsoministeriet) suicidalhandlingar kommit att betraktas som ett medicinskt och socialt problem, motiverande att varje fall bör göras till föremål för undersökning av en psykiater.

I det avsnitt som handlar om

300 METER ÖVER HAVET

ligger kurorten MÖSSEBERG i Västergötland på bergets sydöstra sluttning mycket vackert och vindskyddat. Moderna behandlingsresurser jämsides med behaglig komfort och vila.

Patienter lidande av tuberkulos eller svårartad psykisk sjukdom kunna ej mottagas. Snabba direkta förbindelser med Stockholm 4,5 tim. Göteborg 1,5 tim.

Läkararvoden och kostnaderna för fysikalisk terapi ersättes till en del av sjukkassan.

Inga kurplats- eller inskrivningsavgifter.

Överläkare: Rune Wikström.

Modern medicinsk undersökningsavd. Alla brukliga badformer serveras. Individuell dietmat.

Helpension från 29 :— pr dag.

Unna Er
en hälsobringande
vila på

Mösseberg

Tel. Falköping 0515/100 46 för upplysningar
Vx. sanatoriet Falköping 0515/132 20

suicidalförsök får vi veta, att sådana i Storbritannien och USA bedömes vara omkring 6 gånger så vanliga som fullbordade suicidier. När det gäller suicidalförsök toppas listan, ingalunda överraskande, av "övriga gifter", fr.a. hypnotica. Dessa förgiftningsfall visar tendens att öka på lysgasförgiftningsfallens bekostnad. Författaren finner detta vara gynnsamt på grund av lysgasens större farlighet och menar t.o.m. att lättare tillgång på sömnmedel kan bidra till att minska antalet dödande suicidalhandlingar.

Förhållandevis utförligt diskuteras den psykologiska effekten av suicidalförsök och den psykodynamiska bakgrunden, och man finner också klart utsagt det förhållandet, som många läkare själv iakttagit, att suicidalförsöket i en del fall kan ha en gynnsam, kartartisk effekt, och rent av leda till ett dramatiskt tillfrisknande från en svår depressiv sjukdom. Alkoholens betydelse bland annat därigenom att en tillfällig alkoholförtäring kan göra individen mindre obenägen att välja en suicidalhandling som utväg ur en svårighet och mera benägen att ta risker betonas, likaså — med rätta —

alkoholisternas stora suicidaltendens.

Ett intressant och i Sverige nog ganska försummat område är självmordsprofylax genom organisationer av kyrklig eller annan icke rent medicinsk karaktär. Stengel redogör för "the Samaritans" och deras verksamhet, som startade i London 1953. Den går ut på en i första hand per telefon levererad rådgivning och hjälp åt "levnadströtta", som alltså dygnet runt har tillgång till ett telefonnummer, där de kan nå en förstående person, till vilken de kan anförtro sina bekymmer och av vilken de kan få råd.

Detta, telefonrådgivning lämnad av medicinskt och psykiatriskt skolade, låter kanske föga ändamålsenligt, och naturligtvis är det endast i en del fall, de minst medicinskt betonade, som gynnsam effekt kan förväntas. Rörelsens utbredning och dess spridning över stora delar av världen visar dock, att ett behov av denna form för rådgivning föreligger, låt vara under förutsättning att rådgivning och behandling i ändamålsenligare form men i samma omfattning icke står till buds.

Mest utbyggd och på samma sätt i stor omfattning vilande på telefonkommunikation är den självmordsförebyggande verksamhet, som bedrivs vid "Suicide Prevention Centre" i Los Angeles. Den är utförligt skildrad i andra arbeten men beskrives kort och intressant också här. Man får reda på bl.a. att till detta centrum är knutna såväl psykiatrer som kliniska psykologer, socialarbetare (kuratorer) och en statistiker.

Inom andra språkområden, t.ex. det tyska, förekommande organisationer för "Lebensmüdenfürsorge" behandlas inte i denna lilla bok, som ju dock inte kommer med några anspråk på fullständighet. Det är nog att den fäster uppmärksamheten på självmordsproblemets omfattning, nödvändigheten av profylaktiska åtgärder och de försök, som på en del håll gjorts i avsikt att minska självmordens antal.

Bokens trots det relativt lilla formatet ganska rika och intressväckande innehåll samt det trevliga utförandet bådär gott för kommande arbeten inom serien.

K. G. Dahlgren

Edgware General Hospital, Edgware, Middlesex

Ett begränsat antal lediga platser finnas för kvalificerade fysikaliska terapeuter för att samla erfarenheter i ett stort engelskt sjukhus.

Den fysikaliska avdelningen är under utveckling och ger all modern behandling åt sjukhuspatienter och patienter i öppen vård. Förutom vanliga behandlingar finns en rehabiliteringsavdelning och två arbetsprövningsavdelningar. Sökande bör kunna engelska språket och vara villiga att registreras i the United Kingdom. All hjälp kommer att ges beträffande registrering och bostad m. m.

Sjukhuset är vackert beläget i utkanten av London och har bekväma förbindelser med stadens centrum. Som huvudstad och centrum för Englands kultur kan London tillfredsställa många olika intressen.

Begynnelselön 623—675 pund (beroende på kvalifikationer) och slutlön 829 pund per år.

Vidare underrättelser kan erhållas från The Secretary, Edgware General Hospital, Edgware, Middlesex, England.